

HRVATSKI SABOR

Klub zastupnika Možemo!

Zagreb, 6. ožujka 2024.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOG SABORA

Na temelju članka 196. Poslovnika Hrvatskog sabora podnosimo sljedeće

A M A N D M A N N A

**KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O
KAZNENOM POSTUPKU, P.Z.E. br. 616**

Članak 17., 20., 21. i 27. brišu se.

Obrazloženje

Ovim člankom predviđaju se kazne zatvora za sve one koji su spremni progovoriti o nepravilnostima i korupciji u istragama kaznenih djela osim, ako se ne radi o “pretežito javnom interesu” i istragu de facto ponovno čini tajnom umjesto nejavnom.

Da je tome tako govori i činjenica da je neovlašteno odavanje informacija iz prethodnog postupka koji je proglašen tajnim sada izjednačeno u kažnjavanju i visini kazne kao i odavanje informacija iz prethodnog postupka koji je nejavan - dakle nije tajan: u oba slučaja kazna je do tri godine zatvora.

Podsjećamo na odluku Ustavnog suda iz 2012. iz koje izdvajamo:

“121. Praksa Europskog suda jasno pokazuje da danas postoji određeni minimum zajedničkih europskih pravnih standarda vezanih uz djelotvornost postupaka prije suđenja, neovisno o njihovoj formalnoj nacionalnoj klasifikaciji. Zahtijeva se da neovisan i nepristran kazneni progon i istraživanje moraju biti djelotvorni (sveobuhvatni, temeljiti, brzi, revni, pažljivi i smisleni) tako da mogu dovesti do otkrivanja i kažnjavanja odgovornih. Moraju biti: između ostalog i - uvijek pred očima javnosti (»transparentni«) u smislu da postoji dovoljno elemenata javne provjere istraživanja te njihovih rezultata koji dovode do povjerenja javnosti u neovisnost i nepristranost nadležnih državnih tijela, a time i do uvjerenja da su ta tijela privržena vladavini prava i da ne postoje tajni dogovori ili službena tolerancija nezakonitih čina. Ti su zahtjevi izraz doktrine tzv. vanjskog dojma neovisnosti i nepristranosti istraživanja. U tom svjetlu treba ponoviti da se cjelokupno hrvatsko pravo mora tumačiti u skladu s pravnim standardima koje u svojoj sudskoj praksi stvara Europski sud sve dok je Republika Hrvatska članica Vijeća Europe, što znači sve dok je dio svoje sudbene jurisdikcije vlastitom suverenom odlukom prenijela na Europski sud.”

Predmetni članak, čak i u ovoj izmijenjenoj verziji, i dalje omogućava da novinari budu pozivani na obavijesne razgovore, da im se pregledavaju mobiteli i kompjutori kako bi se saznali izvori curenja informacija. Nadalje, određivanje “pretežitog javnog interesa” ostavlja široki prostor za arbitrarnu interpretaciju što predstavlja opasnost kako za sam javni interes, tako i za slobodu izvještavanja i slobodne i neovisne medije, i to u državi u kojoj je povjerenje u pravosudni sustav zabrinjavajuće nizak.

A handwritten signature in black ink, consisting of a large, stylized initial 'S' followed by a long horizontal line extending to the right.